నూతి దగ్గర స్నానం పూర్తిచేసి, పంచె పీటలో జాడించి పక్కనున్న దండెంమీద ఆరేస్తున్న కోదండరామయ్య ఎవరివో మాటలు వినిపించి తల వెనక్కి తిప్పాడు. ఆయన మనవడు శీను పెరటి గోడమీదనుంచి వెనక ఇంటి శివుడితో మాట్లాడుతున్నాడు.

"చెరువు పడమటి గట్టుమీద చాలా దొరుకుతాయి. నాకు బాగా తెలుసు" అంటున్నాడు శీను.

"ఏమిట్రా, శీనూ, దొరికేది" అన్నాడు కోదండరామయ్య.

"అబ్బే, ఏం లేదు, తాతయ్యా" అన్నాడు శీను. "తరవాత మాట్లాడు కుందాంలే" అని శివుడితో అని గోడ దిగి ఇంటిలోకి వెళ్ళిపోయాడు. కోదండ రామయ్య ఇంట్లోకి వెళ్లాడు. దేవుడి మందిరం దగ్గర కాసేపు మౌనంగా కూర్చుని కళ్ళు మూసుకున్నాడు. ఆయన భార్య పొయ్యిముందు కూర్చుని మంట ఎగదోస్తూంది.

"అత్తయ్యా, మూడడ్లు పప్పు వానబోస్తే చాలా" అంది కోడలు విశాల.

"చాలమ్మా! అదే ఎక్కువ. ఉన్న వాళ్లం ఎంతమందిమి" అంది అత్త గారు.

"ఏమిటే చేస్తున్నారు?" అన్నాడు కోదండరామయ్య.

"అబ్బే, ఏం లేద. అయినా అన్నీ మీకు చెప్పాలా" అంది ఆయన భార్య.

"నా కేం చెప్పద్దులే" అంటూ ఆయన లేచి హాల్లోకి వెళ్లాడు. హాల్లో ఓ మూల కిటికీ పక్కన ఉన్న తన పడక కుర్చీలో కూర్చున్నాడు. 'కృష్ణా, వాసుదేవా' అనుకున్నాడు మెల్లిగా. తల తిప్పి కిటికీలో నుంచి బయటికి చూడసాగాడు. ఎదురుగా ఓ టెలిఫోను స్తంభం ఉంది. దానివెనక ఓ ఎత్తైన గోడ ఉంది. ఆ గోడవెనక ఇంకా ఎత్తయిన అరటిచెట్లు కనిపిస్తున్నాయి. వాటిలో ఓ చెట్టు గెల వేసింది. గెల చాలా పొడుగ్గా ఉంది.

"చాలా పెద్ద గెల. ఇంకో నెలలో పూర్తిగా తయారవుతుంది" అనుకున్నాడాయన. ఆ అరటిచెట్ల ఇంటి ఆసామీ పేరు ధనుంజయరావు. కోదండరామయ్య స్నేహితుడు. 'గెల పెద్దదయితే ధనుంజయరావు నాకు కాయలు పంపిస్తాడో లేదో' అనుకున్నాడు కోదండరామయ్య.

"పేపర్" అన్న పిలుపు వినిపించి కుర్చీలోంచి లేవబోయాడు. అంతలో శీను పేపరు తెచ్చి ఇచ్చాడు.

"కళ్లజోడు తెచ్చి పెట్టరా" అన్నాడు కోదండరామయ్య కుర్చీలో సర్దుకుని కూర్చుంటూ.

"ఎక్కడుంది తాతయ్యా?"

"గదిలో ఉయ్యాలబల్లమీదుంది."

శీను కళ్లజోడు తెచ్చి ఇచ్చాడు. ఇచ్చి కొంచెం దూరంలో నిలబడ్డాడు.

"ఏం, నిలబడ్డావ్?"

"శివుడి దగ్గరికి వెళ్లొస్తాను" అన్నాడు శీను ముక్కు తుడుచుకుంటూ.

"సరే పో. ప్రతిదీ నన్నడిగి చేస్తున్నావా" అన్నాడు కోదండరామయ్య. తరవాత పేపరు మడత విప్పి చదవటం మొదలుపెట్టాడు.

శీను వెళ్లిపోయాడు. గడియారం ఎనిమిది గంటలు కొట్టింది. ఆయన తల ఎత్తి గడియారం కేసి ఒక్క క్షణం చూసి పత్రికలో దీర్ఘంగా మునిగిపోయాడు. మెల్లిగా ఆయనకి కునుకు పట్టింది. కుర్చీలోనే నిద్రపోయాడు.

* * *

ఏదో చప్పుడు వినిపించి కోదండ రామయ్య అటు చూశాడు. శీను ఏదో బట్టలబుట్ట అడుగున దాస్తున్నాడు.

"ఏమిట్రా అది?" అన్నాడు ఆయన. శీను చటుక్కున వెనక్కి తల తిప్పి ఆయన కేసి ఓ క్షణం చూసి, "అబ్బే, ఏం లేదు" అంటూ లేచి పెరట్లోకి వెళ్లిపోయాడు. 'ఈ వెధవకికూడా వాయందు లక్ష్యం లేకుండా పోతూంది' అనుకున్నాడు కోదండరామయ్య.

గడియారం 'టంగ్ టంగ్' మంటూ పది గంటలు కొట్టింది. పేపరు మడిచి పక్కన పెట్టి ఆయన కిటికీగుండా బయటికి చూడసాగాడు. అరటిచెట్ల ఆకులు గాలికి పైకి, క్రిందికి ఊగుతున్నాయి. వాటిలో పొడుగ్గా ఉన్న ఓ ఆకుమీద ఏదో పేరు తెలియని చిన్న పక్షి కూర్చుని ఆకుతోపాటు పైకి, క్రిందికి ఊగుతూంది.

'ఆ పిట్ట భయం లేకుండా ఎలా ఊగుతూందో' అనుకున్నాడాయన., అప్రయత్నంగా చిన్ననాటి తన స్నేహితులు కాలవ ఒడ్డున రావిచెట్టుకి ఉయ్యాల కట్టి ఊగటం ఆయనకి గుర్తుకొచ్చింది.

కోదండరామయ్య చిన్ననాటినుండి భయస్థుడు. తండ్రి అంటే విపరీతమయిన భయం ఉండేది. చిన్ననాడే తల్లి పోవడం మూలంగా వచ్చిన సవతితల్లి అంటేకూడా భయం ఉండేది.

ఆయనలో భయం వయసొచ్చినా కూడా పోలేదు. తను పనిచేసే స్కూల్లో హెడ్మాస్టరన్నా, క్లాసులో అల్లరి కుర్రాళ్లన్నా, ఆఖరికి ఇంట్లో భార్యన్నా ఆయనకి భయం. అందుకే ఆయన ఎవరేం చేసినా పట్టించుకోకుండా అంటీ అంటనట్టు ఉండటం అలవాటు చేసుకున్నాడు.

ఆలోచిస్తున్న కోదండరామయ్య "భోజనం చేస్తారా" అన్న పిలుపు విని తల తిప్పి చూశాడు. కోడలు విశాల వంటింటి గుమ్మంలో నిలబడి ఉంది.

ఆయన కుర్చీలోంచి లేచి నిలబడుతూ "వడ్డించేయమ్మా" అన్నాడు.

భోజనం పూర్తిచేసి మళ్లీ తన కుర్చీలో కూర్చున్నాడు. తలఎత్తి గడియారం కేసి చూశాడు. అది అయిదు నిమిషాలు తక్కువగా పదకొండు చూపిస్తూ ఆగిపోయింది. దానికి కీ ఇవ్వాలన్న విషయం ఆయనకి గుర్తొచ్చింది.

ఆ గడియారానికి కీ ఇవ్వటానికి కుర్చీ బల్లముందు వేసుకుని దానిమీద నిలబడి కీ ఇవ్వాలి. లేకపోతే అది అందదు. కుర్చీ బల్లకి ఓ కాలు లేదన్న విషయం గుర్తుకొచ్చి ఆయన దానికి కీ ఇచ్చే ప్రయత్నం విరమించుకున్నాడు.

'అబ్బాయొచ్చి ఇస్తాడులే' అనుకున్నాడు. కిటికీలోనుంచి బయటికి చూశాడు. ఇందాకటి పక్షి అరటి ఆకుమీద నించి ఎగిరి గెలమీద వాలింది. ఓ కాయమీద ముక్కుతో రెండు సార్లు పొడిచింది.

'అది కాయని తింటూందా, కాయమీద ఏదైనా పురుగుంటే దాన్ని తింటూందా' అని అనుకుని తరవాత 'ఏమో' అనుకున్నాడు కోదండరామయ్య.

ఇద్దరు కుర్రాళ్ళు ఆ వీధిగుండా పోతున్నారు. ఉన్నట్టుండి ఒకడు కోదండరామయ్య కిటికీ కెదురుగా ఉన్న టెలిఫోను స్తంభానికి చెవి ఆనించాడు. ఏవో శబ్దాలు వినిపించాయి కాబోలు, రెండో వాడిని హుషారుగా పిలిచాడు. రెండోవాడుకూడా విన్నాడు. తరవాత పక్క స్తంభం దగ్గరికి వెళ్లి దానిమీద రాయితో కొట్టడం మొదలుపెట్టాడు. మొదటివాడు ఓ చెవి మూసుకుని రెండో చెవి స్తంభాని కానించాడు. "వినిపిస్తూందా" అన్నాడు రెండో వాడు దూరంనుంచి. మొదటివాడు లేదన్నట్లు సైగ చేశాడు. కోదండరామయ్య "నాకు వినిపిస్తూంది" అనబోయి 'నా కెందుకులే' అని ఊరుకున్నాడు.

చిన్ననాటి స్మృతులు పెద్ద అయాక తలుచుకొంటే ఆ పనులు మనమే చేశామా అనిపిస్తుంది. ఏ వయసులో ఆ పని చేస్తేనే ఆనందం - దాని కో విలువ అట్లతద్దినాటి అల్లరు పెద్దతనంలో స్మృతి పథంలో మెదిలినప్పుడు.

రెండోవాడు దూరంనుంచి "ఒరేయ్ ఓ తమాషా చేస్తా. అలాగే స్తంభాన్నాను కుని విను" అంటూ చేతిలో రాయి గురి చూసి తీగెల కేసి విసిరాడు. అది సరిగ్గా టెలిఫోనుతీగెలకి తగిలింది. మొదటి వాడు "భలే భలే" అన్నాడు. రెండో వాడు ఇంకో రాయి తీసుకుని మళ్లీ విసిరాడు. ఈ సారి గురి తప్పింది. రాయి ఎదురుగా ఉన్న జడ్జీగారి ఇంటిగేటుకి తగిలింది. లోపల్నుంచి ఆల్సేషియన్ కుక్క మొరగటం మొదలుపెట్టింది. రోడ్డు మీద ఏ అలికిడి అయినా ఆ కుక్క పరుగెత్తుకొచ్చి గోడమీదికి ఎగిరి తల బయట పెట్టి చూస్తుంది. ఎంత ఎత్తుకి ఎగిరినా అది బయటికి మాత్రం రాలేదు. అందుకే ఆ దారిన పోయే అల్లరి కుర్రాళ్ళు ఆ ఇంటిముందు గొడవ చేసి ఆ కుక్క గోడమీదికి ఎగురుతూంటే తమాషా చూస్తుంటారు. ఒక్కొక్కప్పుడు ఆ ఇంటి నౌకరు బయటికి వస్తాడు. వాడు రాగానే కుర్రాళ్ళు పారిపోతారు. ఆ కుక్కని చూస్తే కోదండరామయ్యకి భయం. 'ఎప్పుడయినా అది గోడ దూకేసిందంటే!' అనుకుంటూ కుర్రాళ్ల ధైర్యానికి ఆశ్చర్యపడిపోతుంటాడు.

కోదండరామయ్య పేపరు చదవ సాగాడు. లోపలి పేజీలో ఓ యువకుడి ఫోటో ఉంది. ఆ యువకుడు అసమాన ధైర్యసాహసాలతో కాలిపోతున్న ఇంట్లోంచి అంధుడయిన ఓ వృద్ధుడిని కాపాడాడని, అతని చర్యని కలెక్టరుగారు ప్రశంసించారని ఆ ఫోటో క్రింద వ్రాసి ఉంది. ఆయన ఆ ఫోటో మరోసారి పరికించి చూశాడు. ఆ యువకుడి ధైర్యం తలుచుకుంటే ఆయన ఒళ్లు జలదరించింది.

మరో ఇద్దరు కుర్రాళ్ళు ఆ వీధిని పోతూ ఆయన కిటికీ పక్కన ఆగారు. వాళ్లలో ఒకడు రెండోవాడితో, "ఒరేయ్, చూడు, ఇక్కడ ఇంకో అరటిగెల ఉంది. మొత్తం ఈ పేటలో అయిదు ఉన్నాయి. కాని, ఈ గోడ చాలా ఎత్తు" అన్నాడు. "అవును" అన్నాడు రెండో వాడు. తరవాత ఇద్దరూ వెళ్లిపోయారు. కోదండరామయ్యకి వాళ్ల మాటలు అర్థం కాలేదు. ఆయన కళ్ళు మూసుకుని కుర్చీలోనే నిద్ర పోవటానికి ప్రయత్నించాడు. కాసేపటికి ఆయనకి నిద్ర పట్టేసింది.

* * *

కోదండరామయ్య కళ్ళు తెరిచేసరికి గడియారం పనిచేస్తూ కనిపించింది,

అట్లతద్ది

—వి. ఎస్. ఎన్. మూర్తి

'అద్బాయొచ్చి వెళ్లాడన్న మాట' అనుకున్నాడు. టైము దాదాపు నాలుగు కావస్తాంది. ఆయన కుర్చీలో నుంచి లేచి పెరట్లోకి వెళ్ళి ముఖం కడుక్కున్నాడు. హాల్లోకి వచ్చేసరికి ఆయన భార్య టీ గ్లాసుతో సిద్ధంగా ఉంది. ఆయన మౌనంగా టీ తాగుతూ కిటికీలో నుంచి బయటికి చూడసాగాడు. టీ తాగిన కాసేపటికి ఆయనకి ఏదో హుషారు కలిగింది. అటు ఇటు చూసి ఎవరూ లేరని నిర్ధారణ చేసుకుని ఏదో కూనిరాగం మొదలుపెట్టాడు.

వీధి చివరనున్న పిల్లల స్కూలు వదిలి పెట్టారు. కోదండరామయ్య కిటికీ పక్కనుంచి పిల్లలు గుంపులు గుంపులుగా వెళుతున్నారు. ఇంతలో ఓ గుంపులో నుంచి ఓ కుర్రాడు "అట్లతద్దోయ్" అన్నాడు గట్టిగా. వెంటనే పిల్లలందరూ "ఆరట్లోయ్, ముద్ద పప్పోయ్, మూడ ట్లోయ్" అంటూ ఎవరికి ఇష్టం వచ్చినట్లు వాళ్ళ గొంతులు చించుకుంటూ అరుచుకుంటూ ఇళ్లకి పోసాగారు. ఆ దారంట వెళుతున్న ఓ పిల్ల పుస్తకాలు నేలమీద పడిపోయాయి. ఆ పిల్ల క్రిందికి వంగి పుస్తకాలు తీసుకుంటూంది. ఇంకో పిల్ల— "ఒసేయ్ సీతా, తెల్లవారగట్ల మా ఇంటి కొచ్చి నన్ను లేపు. ఇద్దరం ఉట్టి కెన్నముద్ద తినేసి చెమ్మచెక్క, ఒప్పులగుప్ప ఆడుకుందాం" అంది. పుస్తకాలు తీసుకుంటున్న పిల్ల "అలాగే" అంది.

కోదండరామయ్య ఆ పిల్లల్ని కిటికీ దగ్గరకు రమ్మని సైగ చేశాడు. వాళ్ళు వచ్చారు. అప్పుడాయన "పాపా, అట్లతద్ది రేపా" అన్నాడు. అందు కా పిల్ల నవ్వేసి, "అవును. మీకు తెలియదా! మాకు రేపు స్కూలుకూడా లేదు" అంది.

"అలాగా? నాకు తెలియదమ్మా" అన్నాడు కోదండరామయ్య. పిల్లలు వెళ్లిపోయారు. అట్లతద్ది అనేసరికి ఆయనకి ఎందుకో హుషారు కలిగింది. 'అందుకే నన్న మాట ఇంట్లోవాళ్ళు పప్పు నాన బోస్తున్నారు' అనుకున్నాడు. ఏదో అనుమానం వచ్చి బట్టలబుట్ట క్రింద తను దాచిన పొట్లం విప్పాడు. అందులో పల్లేరుకాయ లున్నాయి. వెంటనే పొట్లం కట్టేసి యథాస్థానంలో పెట్టేసి తన కుర్చీలో కూర్చున్నాడు.

ఆయన మెదడు దీర్ఘాలోచనలో పడింది. చిన్ననాడు ఆయనకి తోటి పిల్లలతో కలిసి ఆడుకునే అవకాశం అంతగా కలగలేదు. అప్పుడప్పుడు వెళ్లినా పిల్లలు చేరనిచ్చేవారు కాదు. ఆ వయస్సులో అల్లరి చెయ్యాలని ఆయనకి మహా కోరికగా ఉండేది. కాని, సవతితల్లి, తండ్రి గుర్తు రాగానే ఉత్సాహం ఎగిరిపోయి భయం కలిగేది. అట్లతద్దికి తోటివారంతా అందరి పెరడులలో పాదులు, పూలమొక్కలు పాడుచేసి ఇంటి గుమ్మాలలో పల్లేరుకాయలు పోసి, తెల్లవారగట్ల వాకిట ముగ్గులు వెయ్యటానికి వచ్చిన వారి తిట్లు తింటుంటే ఆయనకి సరదాగా ఉండేది! అట్లతద్ది సాయంత్రం పిల్లలందరు తామేమి పనులు చేశారో చెప్పుకొని నవ్వుకునేవారు. అన్ని పనుల్లో అరటిగెలలు కొట్టెయ్యటం, కొబ్బరి గెలలు కొట్టెయ్యటం పిల్లలు ఘనతగా భావించేవారు. ఆ పనులు చేసినవారికి ఆ బృందంలో ఘనత వచ్చేది. 'ఎప్పటికయినా నేనూ ఇటువంటి పనులు చెయ్యగలుగుతానా' అనుకునేవాడు కోదండరామయ్య.

ఇదుగో! నోటికంతా రక్షణ చేకూర్చే
టూత్ పేస్ట్ — నీమ్
నీమ్ టూత్ పేస్ట్ మీ పళ్ళను శుభ్రపరచడమేగాదు, నీమ్ టూత్ పేస్ట్‌లో ఆరోగ్యప్రదాయిని వేప (నీమ్)కు వుండే అద్భుత లక్షణాలన్నీ వున్నాయి. పళ్ళను గట్టిపరిచి చిగుళ్ళకు రక్షణచేకూర్చి, దుర్వాసనను నివారించి, మీ నోటిని సర్వదా స్వచ్ఛంగా వుంచుతుంది.

కలకత్తా కెమికల్ వారి ఉత్పత్తి

ఆయన కోరిక అలాగే ఉండిపోయింది. ఆ పనులు చెయ్యటానికి అవకాశం రాలేదు. కొంత కాలానికి ఆయన కా పనులు చేసే వయస్సు కూడా దాటిపోయింది.

కోదండరామయ్య మస్తిష్కంలో 'పోనీ, ఈ రాత్రికి ఆ పనులు చేస్తే' అన్న ఊహ వచ్చింది. ఆయనకి హుషారు వచ్చింది. 'అవును. చిన్నప్పటినుంచి భయస్థుడుగా, పిరికివాడుగా బ్రతికాను. కనీసం ఈవేళయినా ఈ సాహసం చెయ్యాలి' అనుకున్నాడు. 'ఏం చెయ్యాలి, ఎవరింట్లో చెయ్యాలి' అన్న ప్రశ్న ఆయన మస్తిష్కంలో ఉదయించింది. వరసగా వీథి చివరనుంచి ఇళ్లని లెక్క పెట్టుకుంటూ, ఎవరింట్లో ఏమేమి ఉన్నాయో గుర్తు తెచ్చుకో సాగాడు. కొబ్బరిచెట్లు జడ్జీగారింట్లో, అరటి చెట్లు ఆయన స్నేహితుడు ధనుంజయ రావుగారింట్లోను, మరొక ఇంట్లోను ఉన్నాయి.

జడ్జీగారి కొబ్బరిచెట్లతోపాటు వాళ్ల ఆల్సేషియన్‌కూడా గుర్తుకొచ్చి కొబ్బరిగెల కొట్టే ప్రయత్నం విరమించు కున్నాడు. మరొకరి ఇంట్లో ఉన్న అరటి గెలలు కొట్టడానికి గాజుపెంకులున్న గోడ దాటాలని గుర్తుకొచ్చి ఆ ప్రయత్నం కూడా విరమించుకున్నాడు. ఇక మిగిలినది ధనుంజయరావుగారింట్లో అరటిచెట్లు. 'ఏమైనా ధనుంజయరావింట్లో గెలే కొట్టెయ్యాలి' అనుకున్నాడు కోదండ రామయ్య. కాని, ఎత్తైన ఆ గోడ ఎలా ఎక్కటం అన్న ప్రశ్న ఆయన మెదడులో రేగింది.

'ఈ పని అంతా ప్లాను వేసుకుని ధైర్యంగా, జాగ్రత్తగా చెయ్యాలి. ఎవరి కేనా తెలిస్తే పరువు పోతుంది. పైగా, ధనుంజయరావు మిత్రుడు కూడాను' అనుకున్నా డాయన. కుర్చీలో నుంచి లేచి వీథి అరుగు మీదికి వచ్చాడు. ఎదురుగా ఉన్న గోడ చాలా ఎత్తుగా కనుపించింది. 'అసలు వీడు ఈ గోడ ఎందు కంత ఎత్తుగా కట్టించాడు' అని ధనుంజయరావు మీద విసుక్కున్నాడు. గోడ పక్కనున్న టెలిఫోను స్తంభం చూడగానే కోదండరామయ్యకి ఉపాయం తట్టింది. 'అవును, ఆ స్తంభం మీదుగా గోడ ఎక్కవచ్చు' అనుకున్నాడు.

గోడ అవతల పక్కన ఏముందో, అసలు ఆ అరటిగెల ఎంత ఎత్తున ఉందో, దానిని ఎలా అందుకోవాలో మొదలయిన విషయాలు పరిశీలించటానికి ఆయన ధనుంజయరావుగారింటికి బయలుదేరాడు. గేటు చప్పుడు వినగానే లోపలనుంచి ధనుంజయరావు వచ్చి గేటు తెరిచి కోదండరామయ్యని చూసి, "రావోయ్! ఏమిటీ మూడు రోజుల నుంచి అయిపు లేవు. పేపరు చూడటాని కయినా రావటం లేదు" అన్నాడు.

కోదండరామయ్య చిన్నగా నవ్వేసి, "అబ్బే, ఏం లేదోయ్. ఏదో ఇంట్లోనే నిద్ర పోతున్నాను. పైగా, ఈమధ్య మా ఇంటికికూడా పేపరు వస్తోంది" అన్నాడు.

"సరే రా! హాల్లో కూర్చుందాం" అన్నాడు ధనుంజయరావు.

లోపల కూర్చుంటే తను వచ్చిన పని కాదని కోదండరామయ్య— "అబ్బే, వద్దోయ్. ఈ పువ్వుల మొక్కల మధ్య కుర్చీలు వేసుకుని కూర్చుందాం" అన్నాడు. ధనుంజయరావు మారుమాట్లాడకుండా రెండు కుర్చీలు తెచ్చి పువ్వుల మొక్కల పక్కగా వేశాడు. ఇద్దరూ పిచ్చాపాటీ మాట్లాడుకోసాగారు. మాట్లాడుతున్నంత సేపు కోదండరామయ్య పరిసరాలు జాగ్రత్తగా పరిశీలించాడు. గోడ పక్కన కొత్తగా ఓ ఇటుకల గుట్ట ఉంది. 'ఇదీ మంచికే. అంత ఎత్తునుంచి దూక నవసరం లేదు' అనుకున్నా డాయన. అరటి చెట్టు బరువుకి వంగటం మూలంగా గెల ఎక్కువ ఎత్తున లేదు. చెట్టుకి ఓ వెదురుబొంగు బోటు పెట్టి ఉంది. 'కొంచెం పైకి ఎగిరితే గెల అందుతుంది. లేకపోతే వెదురుబొంగు తీసేసి అరటి చెట్టు క్రిందకు వడదోయచ్చు' అను కున్నాడు కోదండరామయ్య.

ధనుంజయరావు భార్య ఆయనని పిలవటంతో ఇద్దరి సంభాషణకి అంత రాయం కలిగింది. కోదండరామయ్య లేచి నిలబడి పరిసరాల్ని మరొకసారి జాగ్రత్తగా చూసి, "వస్తానోయ్. చీకటి పడు తూంది" అన్నాడు. "మంచిది" అన్నాడు ధనుంజయరావు. కోదండరామయ్య ఇంటికి వచ్చేసి తన కుర్చీలో యథా ప్రకారం కూర్చుని తను చేయబోయే సాహసకృత్యానికి తగిన పథకం ఆలోచించ సాగాడు. తను చేయబోయే పని తలుచు కొన్నకొద్దీ ఆయనలో హుషారు పెరగ సాగింది. ఆయన బొత్తిగా చిన్నపిల్లవాడిలా 'ఎప్పుడు చేస్తానా ఆ పని' అని ఆరాట పడసాగాడు.

గడియారం ఒక గంట కొట్టింది. ఆయన టైము చూశాడు. ఆరున్నర అయింది. 'ఇంకా ఎనిమిది గంటలు ఆగాలి. అర్ధరాత్రి రెండు మంచి టైము. మళ్లీ మూడయితే ఎవడయినా అల్లరి కుర్రాడు ధనుంజయరావు ఇంట్లోకి రావచ్చు' అనుకున్నా డాయన.

ఆ రాత్రి కోదండరామయ్యకి భోజనం సరిగ్గా సహించలేదు. కొద్దిగా తిని కంచం వద్దనుంచి లేచిపోయాడు. ఆయన మనస్సు తాను రాత్రి చేయబోయే సాహసకృత్యంలో పూర్తిగా లీనమై పోయింది. ఇంట్లో నిద్ర పోతే రాత్రి తలుపులు తీయాలని, ఇంట్లోవారికి నిద్రా భంగం అయ్యే అవకాశం ఉందని ఆయన తన మంచం, పరుపు హాలులోనుంచి తెచ్చుకుని వీథిఅరుగుమీద వేసుకున్నాడు. "వీథిలో చల్లగాలిలో నిద్ర పోవడం ఎందుకు? అసలే మీ ఆరోగ్యం అంతంత మాత్రం" అన్న భార్య మాటల్ని ఆయన లక్ష్య పెట్టలేదు.

* * *

మంచంమీద కూర్చుని కోదండ రామయ్య వీథివైపూ, వీథిలో పోయే వారివంకా, ధనుంజయరావు ఇంటి ప్రహరీగోడవంకా చూడసాగాడు.

"తాతయ్యా!" అన్న పిలుపు వినిపించి తల వెనకకు తిప్పాడు. మంచం వెనకగా శీను నిలబడి ఉన్నాడు.

"ఏమిట్రా, శీనూ" అన్నా డాయన.

"నన్నుకూడా నీతో పడుకోనియ్యి, తాతయ్యా. తెల్లవారగట్ల నేను నా స్నేహితుల దగ్గరికి వెళ్లాలి. అమ్మా, నాన్నమ్మా వద్దంటున్నారు. నాకు జలుబు చేస్తుందిట. నన్ను అరుగుమీద పడుకో నియ్యి, తాతయ్యా!" ప్రాధేయపడుతూ అడిగాడు శీను.

మనవడి ఉత్సాహం చంపెయ్యటానికి ఇష్టం లేకపోయినా, తను చేయబోయే సాహస కృత్యానికి వాడు ప్రతిబంధకం

చెట్టులూ గుట్టలూ ఫోటో— హెచ్. ఎమ్. సాంబమూర్తి (బెంగళూరు—1)

సపట్ మలామ్

తామర, గజ్జి, చిడుప
పాదములమీద మరియు వేళ్ల మధ్య పగుళ్లను
పోగొట్టుటకు దివ్యమైనది.

SAPAT & CO., BOMBAY 2.

ఏజంటు: ట్రేడ్ ప్రమోషన్ కార్పొరేషన్,
బకింగ్‌హాంపేట, విజయవాడ-2.

నారీమణి-సులభ కోమల రమణీయతను ఆశించితే-పురుషులవలె 'క్షౌరం' ఎందుకు?

ప్రతి వాళాకు రమణివలె మీరున్న మీ చర్మము పై
ఎన్‌ఫ్రెంచ్ హేర్ రిమూవర్‌ను రాసుకొని చూడండి.
పనికిరాని వెంట్రుకలు తుడిచి పెట్టుకు పోయాయిగదా,
మంద సుగంధిత ఎన్‌ఫ్రెంచ్ హేర్ రిమూవర్
వెంట్రుకల వేరంట దొచ్చుకు పోయి తన చమత్కార
చర్యను జరుపుతుంది. చర్మము తెగదు, తక్షణం
నాచుననే భీతి లేదు. వారముల తరబడి చర్మము
సునువుగా పట్టువలె కోమలంగా వుంటుంది.
క్షౌరం నీకు కాదు కుమారీ—నీ కోసం అనుకూ
... ఎన్‌ఫ్రెంచ్ హేర్ రిమూవరే.

ఎన్ ఫ్రెంచ్ హేర్ రిమూవర్
పట్టువలె మృదువైన చేతులు, కాళ్లు కోసం

ట్రేడ్ మార్కు నకు రిజిష్టర్డ్ యూనర్: జేఫ్రీ మేనర్స్ అండ్ కం. లి. AF-152 Tel

నాయకుడు రాక్షసుణ్ణి చంపి వాడి గుండెలమీద కాలు పెట్టి రాకుమారి వైపు చూసి ఠీవిగా నవ్వినట్లుగా నవ్వాడు. ఆపైన మెల్లిగా మీసాలు మెలి వేసుకున్నాడు.

కోదండరామయ్యకి తెలియని ఆనందం కలిగింది.

'హా! ఇన్నాళ్లకి నేనూ ఒక సాహస కార్యం చేశాను. పని ఎటువంటిదయినా సాహసం సాహసమే' అనుకున్నాడు. . . పల్లేరుకాయల పొట్లం విప్పి వాటిని గేటు మెట్ల దగ్గర చల్లాడు. తరవాత ఇటుకల గుట్ట ఎక్కి, గోడ ఎక్కాడు. టెలిఫోన్ స్తంభాన్ని పట్టుకుని మెల్లిగా క్రిందకు జారిపోయాడు. వడివడిగా నడిచి తన మంచంమీద పడుకుని కళ్లు మూసుకున్నాడు.

గడియారం మూడు గంటలు కొట్టింది.

'సరిగ్గా గంట పట్టింది' అనుకున్నాడు. తరవాత నిద్ర పోవటానికి ప్రయత్నించాడు. నిద్ర రాలేదు. సాహస కృత్యం చేశానన్న భావం ఆయన హృదయంలో నిండింది.

కోదండరామయ్య కిటికీ దగ్గరి నుంచి మెల్లిగా "శీనూ" అన్నాడు. జవాబు లేదు. రెండు మూడు సార్లు పిలిచి, లాభం లేదని మంచం మీద కూలబడ్డాడు. కాసేపటికి ఆయన లోని వీరభద్రుడు కిందికి దిగాడు. ఆయనని ఒక్కసారిగా నిస్సత్తువ ఆవహించింది. పిక్క మండ సాగింది. ఒళ్లంతా నెప్పులతో ఎంతో అలసట అనిపించింది. వెంటనే ఆయనకి నిద్ర పట్టేసింది.

* * *

మర్నాడు భోజనాల దగ్గర "మరి కొంచెం కూర వేసుకోండి" అంది కోదండరామయ్య భార్య.

"వద్దు. ఇది చాలు" అన్నాడాయన "అన్నట్టు అరటికాయలు ఎలా కొన్నావు" అన్నాడు.

"ఏం" అం దావిడ.

"అబ్బే, ఊరికే అడిగాను. కాయ లంత బాగులేవు. బాగా లేతగా ఉన్నాయి" అన్నా డాయన.

"నే నని కొనలేదు. ధనుంజయరావు గారి గెల రాత్రెవరో కుర్రాళ్లు కొట్టేశారుట. కాయలు బయట పారేయటం ఎందుకని ముక్కలు తరిగి గిన్నెడు ముక్కలు ఆయన భార్య పంపింది" అంది ఆవిడ.

కోదండరామయ్యకి కళ్ల ముందు రాత్రి తన సాహసకృత్యం మెదిలింది— ఆయన మెల్లిగా "కూర బాగానే ఉంది. మరికొంచెం వెయ్యి" అన్నాడు. *